

СХВАЛЕНО

протокол засідання

педагогічної ради Центру

№ 4 від 24.12 2021 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом по Центру

від 24.12 2021 року № 342

Директор І.ЗГАНЯЙКО

ПОЛОЖЕННЯ

*про академічну доброчесність учасників освітнього процесу
комунального закладу «Черкаський навчально-реабілітаційний
центр «Країна добра Черкаської обласної ради»*

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Положення про академічну доброчесність комунального закладу «Черкаський навчально-реабілітаційний центр «Країна добра Черкаської обласної ради» (далі - Положення) є внутрішнім нормативним актом, який закріплює норми і правила етичної поведінки, професійного спілкування між педагогічними працівниками та здобувачами освіти.
- 1.2. Положення розроблено на основі ст. 36 Конституції України, Конвенції ООН «Про права дитини», Законів України «Про освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Статуту Центру, Правил внутрішнього розпорядку, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України.
- 1.3. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах – освітній (навчальній), науковій та виховній (морально-психологічний клімат у колективі).
- 1.4. Дія Положення поширюється на педагогічних працівників, здобувачів освіти, учасників освітнього процесу Центру.

II. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПОЛОЖЕННЯ

2.1. Мета:

Утвердження в Центрі норм академічної доброчесності стосовно дотримання педагогічними працівниками, здобувачами освіти та всіма учасниками освітнього процесу стандартів чесної та високопрофесійної діяльності, утвердження високого рівня педагогічної культури, етичних цінностей та демократичних принципів у всіх сферах освітнього середовища.

2.2. Завдання:

- 2.2.1. Розробка і впровадження системи утвердження доброзичливого морального мікроклімату та принципів академічної доброчесності у всіх сферах шкільного життя.
- 2.2.2. Дотримання кожним учасником освітнього процесу демократичних норм та принципів академічної доброчесності відповідно до своїх компетенцій.
- 2.2.3. Забезпечення умов щодо дотримання всіма учасниками освітнього процесу загально-етичних стандартів, високої педагогічної культури на засадах взаємодовіри, взаємоповаги, чесності, відповідальності та об'єктивності.
- 2.2.4. Удосконалення механізмів освоєння учасниками освітнього процесу Положення про академічну відповідальність.

III. ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

3.1. **Академічна доброчесність** – це сукупність етичних принципів та визначених Законом правил, якими керуються учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання, наукових (творчих) досягнень, попередження порушень освітнього процесу.

3.1.1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- ✓ посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- ✓ дотримання норм законодавства про авторське право;
- ✓ надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- ✓ контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

3.1.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- ✓ самостійне виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання (з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- ✓ посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- ✓ дотримання норм законодавства про авторське право;
- ✓ надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

3.1.3. **Порушеннями академічної доброчесності** у системі загальної середньої освіти є *академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання*, що визначені Законом України «Про освіту»:

3.2. **Академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства. Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових.

3.3. **Фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

3.4. **Фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

3.5. **Списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, навушники, телефони, планшети, тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної, тощо).

3.6. **Обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування. А також такі форми обману, як:

- ✓ надання педагогічними працівниками та іншими особами допомоги учням під час проходження ними підсумкового оцінювання (семестрового та річного), ЗНО, не передбаченої умовами та/або процедурами їх проходження;
- ✓ використання учнем під час контрольних заходів непередбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів;
- ✓ проходження процедури оцінювання результатів навчання замість інших осіб;

- ✓ необ'єктивне оцінювання компетентностей педагогічних працівників під час атестації чи сертифікації.
- 3.7. **Хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.
- 3.8. **Зловживання впливом** – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.
- 3.9. **Необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

IV. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОТРИМАННЯ УЧАСНИКАМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ КУЛЬТУРИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБОРОЧЕСНОСТІ

4.1. Усі учасники освітнього процесу зобов'язані забезпечувати:

- ✓ дотримання Конституції, законів України, Конвенції ООН «Про права дитини»;
- ✓ дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
- ✓ демократичні відносини між учасниками освітнього процесу
- ✓ позитивний імідж Центру, примноження її традицій;
- ✓ запобігання корупції, хабарництву;
- ✓ збереження та примноження методичної та матеріально-технічної бази школи;
- ✓ дотримання норм про авторські права;
- ✓ надання правдивої інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності;
- ✓ невідворотності відповідальності з підстав та в порядку, визначених відповідно Законом України «Про освіту» та іншими спеціальними законами.

4.2. Здобувачі освіти повинні:

4.2.1. Знати і користуватись правами на: об'єктивне оцінювання результатів навчання; відзначення успіхів своєї діяльності; свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, мистецької діяльності; захист від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти; користування навчально-оздоровчою інфраструктурою школи; участь у громадському самоврядуванні та управлінні закладом освіти;

4.2.2. Виконувати обов'язки:

- ✓ поважати права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- ✓ поважати людську гідність оточуючих як у Центрі так і поза її межами;
- ✓ дотримуватися правил учнів, правила внутрішнього розпорядку Центру;
- ✓ відповідально ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;
- ✓ самостійно виконувати навчальні завдання поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання (самостійні, контрольні);

- ✓ особистою присутністю на всіх заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами.
- ✓ виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), дотримуючись принципу академічної доброчесності;

4.3. Педагогічні працівники повинні:

4.3.1. Знати і користуватись правами на: академічну свободу, включаючи свободу викладання; вільний вибір форм, методів навчання, що відповідають освітній програмі; педагогічну ініціативу; розроблення та впровадження авторських навчальних програм, проектів, освітніх технологій, методів навчання; користування методичною, навчально-технічною інфраструктурою школи; підвищення кваліфікації; вільний вибір освітніх програм, форм навчання, установ, що здійснюють підвищення кваліфікації вчителів; відзначення успіхів та об'єктивне оцінювання своєї професійної діяльності; захист професійної честі та гідності; індивідуальну освітню діяльність за межами Центру; творчу відпустку строком до одного року не більше одного разу на 10 років із зарахуванням до стажу роботи; участь у громадському самоврядуванні та роботі колегіальних органів управління закладом.

4.3.2. Виконувати обов'язки:

- ✓ неухильно дотримуватись правил внутрішнього розпорядку школи, виконувати посадові обов'язки із надання якісних освітніх послуг з використанням в практичній діяльності інноваційних здобутків в галузі освіти;
- ✓ настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства, корпоративної етики;
- ✓ обов'язкової присутності та активної участі у роботі педагогічних рад, нарад та методичних заходах;
- ✓ об'єктивного і неупередженого оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;
- ✓ здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти, інформування їх про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення;
- ✓ формування у здобувачів освіти прагнення до взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами;
- ✓ захист здобувачів освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного та психічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти, запобігати вживанню ними та іншими особами на території закладів освіти алкогольних напоїв, наркотичних засобів, іншим шкідливим звичкам;

4.3.3. Педагогічні працівники мають також інші права та обов'язки, передбачені законодавством, колективним договором, трудовим договором або прописані установчими документами закладу.

4.4. Батьки повинні:

4.4.1. **Знати і користуватись правами на:** захист відповідно до законодавства; права та законні інтереси здобувачів освіти; запит і отримання інформації від закладу освіти; участь у громадському самоврядуванні закладу освіти, зокрема, обирати і бути обраними до органів громадського самоврядування закладу освіти; інформування про планові та позапланові

заходи, дослідження, обстеження та надавати згоду на участь у них дитини; участь у розробленні індивідуальної програми розвитку дитини та/або індивідуального навчального плану; отримання результатів навчання своїх дітей і результатів оцінювання якості освіти у закладі освіти та його освітньої діяльності.

4.4.2. Виконувати обов'язки:

- ✓ дбати про фізичне і психічне здоров'я дитини, сприяти розвитку її здібностей, формувати навички здорового способу життя;
- ✓ забезпечити дотримання дитиною правил для учнів, правил внутрішнього розпорядку школи, відвідування уроків;
- ✓ сприяти виконанню дитиною освітньої програми та досягненню дитиною передбачених нею результатів навчання;
- ✓ поважати гідність, права, свободи і законні інтереси своєї дитини та інших учасників освітнього процесу;
- ✓ утверджувати в дитини повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;
- ✓ формувати відповідальне ставлення дитини до шкільного майна та майна учасників освітнього процесу;
- ✓ виховувати у дітей повагу до гідності, прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальне ставлення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля;
- ✓ формувати у дитини культуру діалогу, культуру життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами, представниками різних політичних і релігійних поглядів та культурних традицій, різного соціального походження, сімейного та майнового стану;
- ✓ формувати в дитини усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України;

V. ЗАХОДИ З ПОПЕРЕДЖЕННЯ, ВИЯВЛЕННЯ ТА ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТІВ ПОРУШЕННЯ ЕТИКИ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням під розписку після ознайомлення із правилами внутрішнього розпорядку школи.

5.2. Положення доводиться до батьківської громади, оприлюднюється на сайті Центру.

5.3. Адміністрація школи:

5.3.1. Забезпечує попередження порушень академічної доброчесності шляхом практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня;

5.3.2. Використовує у своїй діяльності (рецензування робіт на конкурси різного рівня, на присвоєння педагогічного звання) та рекомендує педагогам сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

5.4. Педагогічні працівники в процесі своєї освітньої діяльності, дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу із

здобувачами освіти щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилання на джерела інформації, списування).

5.5. Для прийняття рішення про призначення відповідальності за списування створюється Шкільна Комісія з попередження списування здобувачами освіти (далі – Комісія) у складі класного керівника, вчителя-предметника, представника учнівського самоврядування класу.

5.6. Комісія в разі встановлення фактів списування надає рекомендації щодо обрання форми відповідальності (повторне проходження оцінювання, відповідного освітнього компонента освітньої програми) з урахуванням індивідуальних результатів освітньої діяльності здобувача.

VI. ПОВНОВАЖЕННЯ КОМІСІЇ ЩОДО ВСТАНОВЛЕННЯ І РОЗСЛІДУВАННЯ ФАКТІВ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

6.1. Працівники Центру долучаються до утвердження академічної доброчесності у всіх сферах діяльності школи, повідомляють факти порушень членам шкільної комісії.

6.2. Рішенням педагогічної ради створюється **Комісія** Центру з питань академічної доброчесності (далі – Комісія) із розслідування фактів порушень академічної доброчесності – незалежний орган для розгляду питань, пов'язаних із порушеннями та моніторингу взаємного дотримання усіма учасниками освітнього процесу правових норм Положення.

6.3. **Комісія** з питань академічної доброчесності працює на громадських засадах і наділена повноваженнями:

6.3.1. До складу Комісії входять у рівному співвідношенні представники від кожної сторони учасників освітнього процесу: педагогічного колективу, учнівського самоврядування, батьківської громади (за згодою).

6.3.2. Комісія зі свого складу обирає голову та секретаря. Голова Комісії головує на засіданнях, при потребі підписує протоколи та рішення. За відсутності голови Комісії його обов'язки виконує заступник. Секретар Комісії здійснює повноваження щодо ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо.

6.3.3. Комісія має право: розглядати заяви (за винятком анонімних) про порушення учасниками освітнього процесу академічної доброчесності; проводити дослідження порушень; залучати експертів щодо аналізу фактів про порушення правил академічної доброчесності; готувати пропозиції з питань підвищення професійної та загальної культури в освітній сферах школи.

6.3.4. За результатами розслідування факту порушень академічної доброчесності (списування, порушення авторського права, необ'єктивне оцінювання, плагіат тощо) Комісія приймає рішення про призначення відповідальності або рекомендації щодо виправлення непорозумінь з урахуванням окремих ситуацій.

6.3.5. Процедура розгляду, розслідування і прийняття рішення триває не більше 14 робочих днів. Термін повноважень Комісії – 2 роки. Термін звітування щороку, на серпневій педраді.

6.3.6. Свої повноваження Комісія здійснює за умови, що на засіданні присутні не менше ніж дві третини її складу. Рішення ухвалюються простою більшістю голосів від числа присутніх. Рішення Комісії носять рекомендаційний характер.

6.4. Комісія приймає рішення про встановлення факту порушення учасником освітнього процесу академічної доброчесності та визначення виду академічної відповідальності за участю працівника та/або його законного представника

6.5. Кожна особа, стосовно якої Комісія розглядає заяву, має права: ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки факту порушення академічної доброчесності і подавати до них зауваження; надавати усні та письмові пояснення; брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності; оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції.

VII. АКАДЕМІЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

7.2. Академічна відповідальність не є різновидом юридичної відповідальності і не перешкоджає притягненню осіб до юридичної відповідальності (кримінальної, адміністративної, цивільної чи дисциплінарної) у випадках, передбачених чинним законодавством.

7.2. Академічна відповідальність за порушення академічної доброчесності поширюється на всіх учасників освітнього процесу.

7.3. Педагогічні працівники, стосовно яких встановлено факт порушення академічної доброчесності:

7.3.1. Не можуть бути залучені до проведення процедур та заходів забезпечення і підвищення якості освіти, учнівських олімпіад та інших змагань.

7.3.2. Не можуть бути допущені до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання.

7.3.3. Не можуть отримувати будь-які види заохочення (премії, інші заохочувальні виплати, нагороди тощо) протягом одного року.

7.3.4. Можуть бути позбавлені педагогічного звання.

7.3.5. Факт порушення академічної доброчесності враховується під час: вирішення питання про притягнення педагогічного працівника до дисциплінарної відповідальності; конкурсного відбору на посаду керівника закладу освіти.

7.3.6. Можуть бути внесені до реєстру порушників академічної доброчесності.

7.3.7. Рішення про встановлення факту порушення педагогічним працівником академічної доброчесності та визначення виду академічної відповідальності приймає Комісія за участю працівника та/або його законного представника.

7.4. За порушення академічної доброчесності до здобувача освіти може бути застосовано такі види академічної відповідальності:

7.4.1. Зауваження.

7.4.2. Анулювання результатів і повторне проходження підсумкового оцінювання.

7.4.3. Повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

- 7.4.4. Позбавлення отриманих із порушеннями академічної доброчесності академічної стипендії, призових місць на учнівських змаганнях, турнірах, I етапі Всеукраїнських учнівських олімпіадах, конкурсах.
- 7.5. Академічна відповідальність для всіх учасників освітнього процесу передбачає: пояснюючі бесіди, рекомендації щодо недопущення порушень академічної доброчесності.
- 7.6. Види академічної відповідальності, що можуть бути застосовані до учнів та педагогічних працівників, повинні бути співмірними із вчиненими порушеннями. За одне порушення може бути застосовано лише один із видів академічної відповідальності.
- 7.7. Рішення про притягнення до академічної відповідальності може бути оскаржене у порядку, визначеному положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти закладу освіти.

VIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

- 8.1. Положення ухвалюється педагогічною радою Центру більшістю голосів і набирає чинності з моменту ухвалення.
- 8.3. Учасники освітнього процесу зобов'язані знати зміст Положення про академічну доброчесність. Новопризначені працівники та здобувачі освіти повинні ознайомитись з цим документом протягом першого місяця роботи. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням порушень академічної доброчесності.
- 8.3. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені кожним учасником освітнього процесу, погоджуються із органами учнівського самоврядування, подаються на схвалення педагогічної ради та затверджуються наказом директора школи.
- 8.4. Контроль за виконанням вимог Положення несуть посадові особи Центру відповідно до своїх функціональних обов'язків.